[3]

l asarättet, dit hennes föräldrar samt två arbetare medföljde.

Vid ankomsten, utan barnmorska, till l asarättet något före kl. 6 e. m. inburo de medföljande den sjuka i lasarättets vestibul, där båren nedsattes och underläkaren samt en sköterska tillkommo, förklarande d:r Berghs befallning vara den, att patienten ej finge intagas förr än barnmorska anskaffats. Den ene arbetaren återvände då med skjutsen till staden för att anskaffa en barnmorska, men ehuru han besökte säs eller sju, kunde någon af dem ej förmås att medföljа. En tid af 2 timmar och 20 minuter hade därtill åtgått, hvarpå han telefonerade till lasarättet att han misslyckats. Den sjukas föräldrar bådo då underläkaren att deras barn skulle blifva intaget å lasarättet, hvilket han ej ansåg sig berättigad att medgifva, utan sände sköterskan till d:r Bergh, som lät säga att det ej kommer att ske. Det fans då ingen annan utväg än att i 12 à 15 graders kyla åter föra hem den sjuka, som under den dryga $2^1/_2$ timmars vistelsen i vestibulen hade åtminstone fyra konvulsioner, hvilka återkommo i ännu större antal under natten i hemmet.

På morgonen efteråsedes d:r Åman, som skref ett nytt intyg för den sjukas intagande å lasarättet och beordrade stadsbarnmorska att medföljа. Denna befann sig å lasarättet vid den förnyade ankomsten dit, kl. 11,30 f. m., men aflägsnade sig, då hon fick se hvad det var fråga om. D:r Bergh ogillade emellertid d:r Åmans intyg och den sjuka fick kvarstå i vestibulen från 11,30 förmiddagen till klockan 3,30 e. m. Då återkom, efter förnyad uppmaning, den ofvannämda barnmorskan, och patienten blef intagen. En timme senare blef den sjuka förlöst med ett flickebarn och den 10 på morgonen afled hon.

Efter att ännu utförligare ha redogjort för denna sak tillägger den ofvan siterade tidningen:

Huru vida det i våra ögon otillständiga och i alla händelser grymma och omänskliga fördröjandet af denna vård kan ha varit medverkande till patientens död, kunna vi gifvetvis icke bedöma. Härmed må vara huru som hålst, så är saken ändock så upprörande, att en närmare undersökning af den samma bör påkallas!

Det öfriga Sverge.

Kvacksalveri och död. Till Dagens Nyheter skrifves: Vid Årstads häraderätta i Halland sammanträde sistlidne tisdag förekom till förnyad behandling ett kvacksalverimål af upprörande art, och de uppfyllningar, hvilka denna gång vunnos vid rätten, voro af afgörande och för svarandena högst graverande natur.

Smeden J. Winroth från Skrea socken hade genom någon olyckshändelse råkat afbryta sitt ena ben och blef så förbunden af två de mäst oförsynta kvacksalvarne i mellersta Halland, smeden Otto Ahlqvist i Heberg och båtsman John Kramer i Skrea, men med den påföljd att benet angreps af kallbrand. Oaktat de insågo följderna af denna sakernas vändning, lät de ej föra Winroth till lasarättet, emedan detta skulle ha skadat deras "praktik", utan fortforo ett behållа honom under sin behandling tills benet var alldeles blåsvart och övergånget till förrutnelse. Den olycklige fördes då af sina anhöriga till lasarättet i Falkenberg, där benet ögonblickligen amputerades, men för sent; ett par timmar därefter dog Winroth af genom kallbrand uppkommen blodförgiftning. I sitt till rätten därom ingifna uttlåtande säger provinsiallläkaren d:r C. Björck i Falkenberg, att om Winroth strax efter olycksfallet kommit i åtnjutande af sjukhusvård, hade utskärning för att den sjuke fått behålla lifvet och benet varit mycket goda, och d:r Björck ansåg, att svarandena genom sin obehöriga behandling varit i ej ringa mån vållande till Winroths död.

Åfvenledes hade i tisdags till rätten ingått medisinalstyrelsens infordrade utlåtande af lydelse, att svarandenas åtgärande med stor grad at sannolikhet varit vållande till Winroths död och att den fördröjda läkarbehandlingen i väsentlig mån bidragit till sjukdomens olyckliga utgång.

Sedan åklagaren nu öfverlämnat målet, afkunnar häraderätten sitt utslag vid pågående tingets slut.

Svåra pröfningar. Till Aftonbladet meddelas: I Gothems socken å Gotland afled den 8 januari 1894 hemmansägaren Jakob Bingström, som oförskylt fått genomgå svåra pröfningar. För 32 år sedan skulle han försöka sin lycka i Amerika och afyttrade för den skull hela sin jordegendom. Försedd med reskassa på 1,000 kr. tillika med ett bref på 20 kr. och en amerikansk växel stäld på Bingströms hustru från hennes förmögna föräldrar i Amerika, hvilka tillika med andra värdefulla saker voro inlagda på bottnen af en koffert, anträdde Bingström med sin familj amerikaresan. Men de hunno ej längre än till Visby, där de blefvo frånstulna hela sin reskassa. Hustruns guldringar och växel var det ends tjufven lämnat kvar. Ruinerad och förtvifad måste nu Bingström återvända till sin hemort, där hans forna hem var i främmande händer och där han nu själf stod hemlös utan annat skydd för sig och sin familj än det som välvilliga grannar räckte honom. Men han förlorade ej modet utan började på nytt arbeta och efter mycken sträfvan fick han sig änyo ett hem för sig och de sina; men genom en långvarig prosäss, som öppnades mot den de misstänkte för stölden och mot hvilken inga bevis funnos, höll Bingström änyo på att förlora hvad han efter så mycken sträfvan lyckats förvärfva sig. Men ännu en svår pröfning hade han att genomgå, han nedlades på sjukbädden och blef där ständigt liggande i 21 länga år. Hans idoga, präktiga hustru höll dock hemmet i gott stånd, uppfostrade sina sex barn till nytiga, dugande samhällsmedlemmar, hvilka gjorde sina hårt pröfvade föräldrar glädje och heder. Nu den 8 januari fick hon tillsluta ögonen på sin äldrige make, för hvilken hon varit ett stöd och en hjälp i sorgen och lidandets tider.

Fyrtio tusen i ovikna sedlar berättas det att en nyligen i Visby afliden gubbe, en f. d. sjöman, lämnat efter sig i sina gömmor, säger Gotlänningen. Den afidne hade på sin tid varit med att gräfva guld i Kalifornien och kallades efter hemkomsten därifrån gemenligen för "guldgubben". De stora pänningsummor, som han nu visats vara ägare till, har han lätit ligga orörda där från år och under tiden knappast unnat sig själf eller sin hustru ens det allra nödvändigaste.

En ruskig upptäckt gjordes i lördags i skogen å Väddesta ägor i Jerfälla socken, i det att liket eller rättare skelettet efter en okänd mansperson där anträffades. Liket hade länge hängt i ett träd, och antagligen hafva minst två år förflutit efter själfmordet. Kläder och skelett föllo sönder vid vidrörande, och det torde vara omöjligt att utröna, hvem den döde varit, skrifves till Vårt Land.

Ett brutet klöfverblad. I en undangömd vrå i Hamre by utanför Arboga står en liten stuga, i hvilken under en lång följd af år left en liten family, en moder med två barn. Modern, Margareta Bergström, har i dagarna, efter endast några dagars sjukdom, gått hådan i den höga åldern af 87 år. Häri är intet anmärkningsvärt, men hvad som förtjänar ommämnas är den trohet, det tålamod och den kärlek, hvarmed hon vårdat dessa sina barn, en dotter som nu är 58 år och hvilken, född kryppling, aldrig kunnat stå på sina ben, och en son, nu nära 54 år, hvilken, kroppsligt svag och nästan blind, ehuru han kunnat vägleda sig, aldrig kunnat uträtta något nämnvärt.

Den som haft tillfälle att bevitna den förnöjsamhet och frid, som varit rådande i stugan, trots fattigdomen, kan nu ej annat än med vemod se familjen spränga och de efterlefvande sjukas blifvande lott, då deras vård hädanefter gifvetvis icke kan väntas bli af samma art.

Hemskt fynd i hafvet. Från Understens fyrplats, hvars postadräs är Singö i Stockholms norra skärgård, skrifves i ett redan den 8 januari daterat, men nu först anlänt bref till Stockholms-Tidningen:

Ett hemskt fynd gjordes här på skäret den 30 december, i det att en liten barnlikkista af några åldre barn upphittades, uppkastad af sjön i en så kallad skrubba.

Den innehöll, att döma af den olidliga stank, den spridde, ett lik; vid försök att öppna kistan tvingades barnen af stanken att afstå därifrån. Ledsamt nog gick kistan till sjös, innan man hunnit prakticera den i skydd för brottsjöarna, hvilka gingo så svåra, att det var omöjligt att få ut någon båt och kunna bärga den.

Kistan var smakfullt utstyrd, svartmålad och med försilfrade fötter, hvaraf man antog, att barnets föräldrar äro s. k. bärgat folk.

Att här en olycka af sorgligaste art föreligger är utom all tvifvel. Enligt brefskrifvarens åsikt har barnet tillhört någon af de på yttre skären bosatta familjerna, hvilka af de denna höst rådande stormarna tvungits att i det längsta behålla liket på skäret och slutligen, när det öfvergått till för stark förrutnelse, varit bringade att söka begifva sig i land, för att få det begrafvet; och har vädret vid tillfället varit för hårt, så att de kulleagiat och därvid omkommit.

Sannolikt voro föräldrarna — eller åtminstone någon af dem — med och fingo sin graf i böljorna.

Det anförda vinner så mycket mera stöd, som kistan i den svåra sjögången ej var nämnvärt skadad, men barnet däremot redan öfvergånget till förrutnelse. I saltvattnet plägar det dröja länge, innan lik öfvergår till förrutnelse.

En plikttörgäten familjefar. Sistlidne trättondag på eftermiddagen hade en arbetare, boende å en torplägenhet söder om Borås, begifvit sig till ett grannställe, där större delen af natten fördrefs med kortspel och ymnigt förtärande af spritvaror. Frampå morgonsidan hemkom mannen, betydligt rusig, därvid han genast började att misshandla hustrun. Ett makarnas barn, som låg i en vagga, började då att gräta, då den rusige karlen tog barnet ur vaggan samt började misshandla äfven detta, så att det erhöll flera blånader och märken å kroppen. En minderårig gosse befaldes därefter att gå ut i köket och hämta en yxa och sedan denna erhålliits, högg han sönder vaggan i småbitar och bar dessa till vedboden. Därefter började han söndersålа nära nog allt löst som fans inne i stugan och begaf sig därefter till köket, där han sönderslog kokkärl och annat tillgängligt bohag. Hustrun jämte barnet måste fly ur huset och sökte skydd hos grannarna samt vågade ej återvända till sitt hem förr än måndagen.

Mannen lärer i nyktert tillstånd vara en ouglig arbetare, med då han blir rusig kommer bråsåkraraseriet öfver honom, så nog gjorde han bäst uti att undfly gisset — skrifver en meddelare till Borås Tidning.

Breflåda.

Insändare af "Husförhör eller bystämma" underrättas om att hans oförstås eliga uppsats ej kan användas.

Rättvis 8. Då ni indirekt erkänt medger riktigheten af notisen ifråga, förstå vi icke hvad edert gemmäle skall tjäna till.

O. L. H. Vi kunna icke vidare röra i denna sak, som synes oss vara af alldeles för privat natur. Om er skrifvelse — som för öfrigt kunnat komma förr — intoges, skulle den föranleda det ena genmälet efter det andra och diskussionen i ämnet aldrig taga slut.

Obligationsinnehafvare, Kälarna. Bref med vidare upplysningar ha afgått till er.

A. Holm. Peell, Wash., U. S. A. Det är beklagligt, att vår landsman är en så dålig människa, men det förofaller oss vara vida mera skäl i att "pricka" honom i en svensk-amerikansk tidning, än i en jämtländsk.

Tamon. Det öfversatta är alltför gammalmodigt och sentimentalt.

Mörsvin. Nog kunde ni ha uttryckt hvad ni velat säga lätet tydligare. Nu få vi uppriktigt erkänna att vi ej förstå er uppsats.

Albarius. Sänd oss en räkning som upptager antalet rader ni skrifvit, och ni skall få betalt! Böckerna lämnades eder som en extra uppmuntran.

Wu Tertom (?) Tack och välkommen igen!

Meddelanden från länet.

Föllinge. Vid senast hållen kommunalstämma med Föllinge kommun valdes till nämdeman efter Olof Hemmingsson i Slåtten hemmansägaren E. O. Högvall i Grafbränna. Densamme utsågs äfven till vårhållningsskyldiges ombud vid det sammanträde som blifvit utsatt att hållas inför Lits häraderätt vid infallande ting.

Liten riksdagskrönika.

(För Jämtlandsposten.)

Stockholm den 22 januari 1894.

Den nya treårsperiodens första riksdag har nu tagit sin början. Af den förra periodens andrakammarledamöter hafva ungefär två tredjedelar återvalts; hvar tredje fysionomi är ny. I det hela kan man säga, att de liberale vunnit i styrka: senterns förtroendemän äro således i det hela utpräglade vänstermän eller omfatta åtminstone mycket liberala åsikter. I gamla lantmannapartiets niomannarråd har man upptagit den frisinnade dalkarlen Jansson i Saxhyttan i stället för herr Gunnar Eriksson. Och i morgon komma förmodligen utskottsvalen att visa en liknande dragning åt vänster på samma gång som första kammaren torde komma att sörja för utskottsledamöter af renare högerfärg. Om konsekvenserna af denna skarpare motsätning kamrarna emellan är det ännu för tidigt att förutsäga något.

Riksdagens offisiella öppnande den 18 dennes var icke så högtidligt som vanligt. Ty kungen var sjuk och mötte därföre icke fram på rikssalen; och med honom uteblefvo äfven prinsarne, prinsässorna, hofdamerna, diplomaterna med sina damer, alla dessa trogna ämbetsmän, som annars vid detta tillfälle bruka konkurrera i att göra de största och zirligaste bockar; pagerna och drabanterna, musiken på läktaren m. m. smått och gott, roligt att se uppå eller angenämt att höra på. Endast statsråden och högsta domstolens ledamöter presenterade sig där framme i närheten af allfvertronen.

Men det gick lika bra ändå, om jag undantager den lilla episoden med justitieministern Östergren, då han uppläste berättelsen om hvad i rikets styrelse sedan sista riksdagen sig tilldragit. Ty bäst han läste, började trumhvirflar höras i fjärran; de kommo allt närmare — tram, tara tram, tara tram tram tram —; så inföll en ypperlig musikkår med en liflig marsch.

"Aha", tänkte vi, "bättre sent, än aldrig. Det är vår gamla musikkår, som ängrat sig och nu kommer, för att spela en stund för oss". Kanske hoppades en och annan äfven, att hoffröknarna skulle följa med; det är mycket folk, som brukar marschera tillsammans med dessa martialiska orpheisöner, då de exekvera sin konst på Stockholms gator och torg. Inför dessa glada perspektiv betydde den omständigheten föga, att herr Östergrens stämma slutligen icke alls hördes för musiken.

Men konstnärernas säkte är känt för att vara mindre pålitligt, och denna erfarenhet besannades äfven nu. Ty sedan de kariblarne kommit oss mycket nära, togo de synbarligen en annan riktning och affägsnade sig. Men vi fingo ändock äfven denna gång litet musik. Arrangemanget var dock litet annorlunda än vanligt: då kungen är med i riksesalen, sitta musikanterna helt kavat på läktaren; men då han icke är med, väga de icke kommen in, utan spela nedanför fönstren på borggården och göra sitt bästa att öfverröста ministrarne, på det riksdagsmännen icke måtte höra, huru statsutgifterna bota att växa. Det är politik i alt här i hufvudstaden.

Efter att under åtskilliga år hafva förberett sig för det politiska lifvet i första kammaren, lyckades hr Ekenman omsider i fredags blifva uppflyttad i den andra. Men det var en värklig examen rigorosum, han fick undergå; och många voro de, som yrkade, att han måtte underkännas. Men majoriteten lät nåd gå för rätt; och hr Meyer, som otvifvelaktigt ur strängt formel synpunkt bort komma in i stället, fick resa hem till Karlshamn. Nu blir det fråga om huru hr Ekenman kommer att trifvas på hr Lilienbergs plats; om de frihetens genier, som så länge där haft sitt älsklingstillhåll och hviskat sina råd i hr Lilienbergs öra, äfven komma att uppvakta hr Ekenman, torde denne nog få det litet kusligt.

Den 20:de, dagen före sin 66:te födelsedag, hade kungen stor supé och bal på slottet. Där var församlad en lysande société: eleganta damer, uniformerade och kraschanerade herrar i långa, långa rader. — Hjärtat svåller af stolthet vid tanken på alla dessa storheter i vårt land — och slutligen alla riksdagsmännen: Runntorparen, John Olsson, Mustaparta, Boestad m. fl. Den höge vården var fortfarande illamående och därför ej närvarande; men prinsarne voro tillstädes och deltogo med lif och lust i dansen. Huru de kunde stå ut med sådant, är ming oförklarligt, ty däruppe var hett som i en bakugn, och svetten rann i strömmar.

—r—

Frågor och svar.

Ö. Ag. frågar: Inkommer dragningslistan till Åkerbruksskoloniens lotteri i denna tidning och om så inte är, hvar skall man få listan?

Svar: Dragningslistan infyrter icke i vår tidning, men ni kan lätt få den af den kommissionär, hos hvilken ni köpt er lottsedel.

Prenumerant för året. Uppsägning af sådan borgen är utan värkan, om ej långifvaren det medgifver. Borgen gäller i tio år och bör förnyas för att förfter vara gällande. Om inteckning egendom vanvårdas, äger inteckningshafvare utlaga sin fordran, äfven om den ej är förfallen. Således bör ni inlösa inteckningen eller vidtala inteckningshafvaren att utkräfva sin fordran hos fastighetsägaren.

Kostnaden skall fördelas lika på de förrättningar, för hvilka ersättning bör utgå.

F. O. frågar: Är kommun skyldig att hålla uppbördsman för uppbärande af prost- och prästlön?

Svar: Ja, sådan skyldighet åligger församlingen.

Prenumerant i Vemdalen. Det är i lag förbjudet såväl att sälja som köpa ostämplade spelkort.

Ö. r. b. Den uppräknade egendomen, med undantag af fönstren, ingick nog uti fastighetsförsäljningen.

Dummer Jöns. I lag föreskrifves: "Den förmyndarskap vid och troligen förestått: njute den lön och vedergällning, som rätten prövar skälig, utan han sig annorledes åtnöja låter". — Det står eder fritt att hänskjuta frågan till rätten, för hvilket ändamål stämning bör utsigas å förmyndaren.

Torpare. Torpet utbytres från alla tio hemmandelarna, dock på så sätt att det, så vitt möjligt, får jordan i ett sammanhang. — Hemmanena äga bestånd om vid hemmanets försäljningar därom lämnats upplysning. I annat fall är saken tvistig.

Lägenhetsinnehafvare. Kontraktets bestämmelser gälla oviltkorligen till efterstätteln.

Jeremias. De at eder omnämda förhållanden äro beroende af innehållet uti de aftal, som vid laga skiftet träffades. Hvad sägs skiftesbandlingarna om ifrågakomna väg? —

Statsbidrag kan icke till vägan läggningen erhållas.

Dumbom i S. I hvarje handel skall användas kontrollerade mätt och vikter.

Lifsförsäkenheter, jordbruks- och ladugårdsprodukter samt salter af inhemsk hussliöd få säljas utan föregående anmälan.

Meddelare från Alanäs. För fastighet, som innehafves af lantbo eller arrendator, röstar innehafvaren. — Visserligen föreskrifver författningen att hvar och en skall efter upprop framträda till valbordet och sin röst afgifva, men sådant kan äfven ske på något afstånd från valförrättaren blott denne de förvissad om, att rätter person afgifvit rösten.

Jag i Fjällsjö. Enligt vår åsikt är rättigheten i fråga personlig, d. v. s. rättigheten kan ej ensidigt öfverlåtas på annan, utan fordras därtill andre kontrahentens bifall.

I följd häraf kan rättigheten icke genom arf öfvergå till annan.

Rättegångssaker.

Dryga böter för olaga utskänkning af maltdrycker. På yrkande af länsmannen D. Foramark dömdes af Ljusdals tingslags häradsrätt ankan Ingeborg Kastman i Östernäs att för 4 gånger olaga försäljning af maltdrycker böta tillhopa 800 kr.

Svea hofrätt, där ankan Kastman anfört besvär, har nu bestämt böterna till 600 kr.

Det vart ingen förtjänst. Såsom vi i ett föregående nummer omtalat, hade fjärdingaman Olof O. Bergman i Tännäs tänkt göra sig en liten extra inkomst genom att vid fängtransport till fängelset här uppge att han vid färden från sin socken till Svensta brygga, hvarifrån ångbåtslägenhet nytjades, haft 2 hästar. Fängföraren får betalt för $1^1/_2$ häst, och skulle B. härigenom snålat till sig kostnaden för $^1/_2$ häst eller kr 12: 90. Man hade sina misstankar om de där parhästarna, och B. blef anmäld och stämd.

I går dömde rådhusrätten honom att för bedrägeri böta 200 kr. samt utlägga nämda 12: 90

I namnförnekningsmål mellan direktör O. Ericson, kärande, och födoradsmannen Anders Persson i Mårdsjön, svarande, föll i går utslag. Persson skall den 29 nästkommande mars med ed betyga, att han icke inför k. befhde mot bättre vetande förnekat sig hafva skrifvit sitt namn på en den 4 oktober 1883 utfärdad revers, lydande å 997 kronor.

Polisöfverväldet i Göteborg. Vid ransakning i onsdags med Winge och medanklagade syntes poliskonstapeln Ekman vara den egentligen skyldige, enär han beviligen utdelat slagen på gatan. De anklagade Ekman och Nygren ha afvikit. Winge synes i det närmaste, om än ej fullständigt, vara oskyldig. Han försattes också på fri fot, hvarefter mäet uppsköts till om 14 dagar.

Grannrikena.

Danmark.

Olycka på varietéteater. På Cirkus-Variété i Köpenhamn inträffade i lördags följande olycka. Under Reinhold-truppens parterrgymnastik skulle den ålste af sällskapet från skuldran af en annan göra ett baklänges-saltomortal ned på golfvet, men språnget misslyckades.

Då mannen skulle taga emot sig med händerna, svek ena armen, och han föll med nacken mot golfvet. Han bars ut sanslös och afled dagen därpå på Kommunehospitalet. Föreställningen fortsattes, och någon förklaring på olyckan ämnades icke åt publiken.

Norge.

Norges flagga. Norsk Skibsförerforening (Den norska fartygsbefälhafvarföreningen) har vid i onsdags hållet sammanträde med 59 röster af 66 — 7 medlemmar deltogo icke i omröstningen — protestérat mot förändring af Norges flagga.

Dagsländor.

Från Barcelona, Spanien, skrifves:

I Saragossa vann en fatig tjänstflicka, som i många år tjänat hos ankan efter en högre officer, i julas på lotteriet en summa af 60,000 pesetas, omkring 40,000 kr. Med denna summa hade flickan kunnat bereda sig en lugn tillvaro utan att åta andra människors bröd, men hon föredrog att skänka hela summan åt sin matmor med bön att denna därför skulle skicka sina två söner till universitetet. Själf ville hon som fort vara fruns trogna tjänarinna.

— En i samma stad boende skaktare vann den stora vinsten på 300,000 pesetas. Han skänkte kassören, som åt honom utbetalade summan, 2,000 pesetas och en blind tidningsekolportör, som åt honom sålt lottsedeln, 3,000 pesetas. Vidare inbjöd han stadens samtliga fattighjon till en fäst (och hjonens antal torde väl ej ha varit så ringa, då staden har 65,000 invånare).

* * *

Den ryska censuren är som bekant ännu mycket stränge, men *så* sträng är den dock ej nu som förr. Ur en uppsats af den ryske literaturhistorikern Skabitschevski om "den ryska censuren 1700—1863" må följande roande exempel anföras.

Under Nikolais tid förbjöd en sensor i Polen en uppsats om *sockrets kristallisation* och en om *pilgiftets* sammansättning såsom farliga för folkandan, och en annan sensor förbjöd uttrycket "*naturens majestät*", emedan "majestät" finge användas blott om krönta monarker. Den förres ursäkt är att han — icke förstod polska!

Censorn Krassovski förbjöd en artikel om *giftiga svampar*, "emedan svampar äro rättrognes föda under fastetiden och en uppsats om giftiga arter däraf kunde rubba tron och befordra otron".

Tsar Paul hatade och fruktade som bekant den franska upplysningstidens och revolutionens idéer i högsta grad. Han förbjöd t. o. m. alla slags *klädesplagg*, som hade den form, revolutionsmännen burit; och då de strängaste censurpåbud

domar förvarade, sina aktier i Alaskabolaget, i Pacifiebanan, i Michigans oljekompanier, i Texa's silfvergrufvor, och någon sanning mätte det väl ha funnits i detta påstående, ty vissa tider på året hade han ett stort besvär med att klippa kuponger och kvittera handlingar, hvilkas bortsändande snart följdes af stora pänningeremissor från Amerika.

Ej underligt, att onkel, som var så rik, skulle ombuldas och smickras af hela släkten. Ingen var så god, så anspråkslös, så hederlig som onkel Bob. Man bokstafligen kröp för honom. Som barn lade jag icke märke härtill, men när jag blifvit säxton, sjutton år gammal, såg jag med stigande äckel denna dyrkan, som nästan steg till afguderi, och jag glömmer aldrig hur onkel, när släktingarne en gång troppade af efter en finare middag, pekade efter dem och sade: "Se där typer för snåla aftagare!"

Jag förstod honom och kunde sedan icke undgå att observera, att ju artigare någon var emot honom, dess mera mulet blef hans ansikte, dess kallare hans sätt, dess mera fåordiga hans repliker.

Mot mig var han sig alltid lik. Samma olympiska lugn, samma vänliga blickar, samma nästan blygsamt undervisande ton.

Han hade ganska egendomliga åsikter om uppfostran, hvilka han ovilkorligen följde, och hvilkas grundprinsipier voro: "intet deltagande i

en offentlig skola!", "intet vetande, som icke medför omedelbar praktisk nytta!" I följd häraf blef jag aldrig alumn i ett lärovärk och fick aldrig lära mig t. ex. teologi och latin. Men så mycket grundligare sköttes undervisningen af speciallärare i modärna språk, historia, matematik och geografi, särskilt i det förstnämda ämnet. Ängelska talade vi båda i hvardagslag, hvarför där inga lektioner behöfdes, ej häller i franska, ty onkel hade vistats länge i Canada, talade spräket flytande och lärde mig det på lediga stunder. Timlärare i språk gåfvo mig undervisning i tyska, spanska, italienska och ryska. Af spanskan hade jag för öfrigt lärt mig åtskilligt i San Franisco eller "Frisco", som jag kallade det på amerikanskt sätt. Det enda "onytiga" jag fick lära var att spela piano, ty onkel tyckte mycket om att efter kvällsvarden höra litet musik.

En gång kom jag att tänka på det sällsamma däri, att onkel forserade mina språkstudier, samt frågade honom om anledningen härtill. Svaret föreföll mig fullkomligt tillfredsställande. Han framhöll nämligen, att studiet af modärna språk har till resultat ett vidgande af den allmänna observationssfären. För en icke språkkunnig måste större delen af den europeiska civilisationen vara okänd, ty det är först genom personlig beröring och genom samtal på stället som man lär känna skilda länder och folk. Han tillade, att han själf hade haft att kämpa med stora

på individens begåfning. Men därvid måste kraniet, så att säga, kompletteras af hjärnans framsida, ansiktet, från hvilket i färger, ljud och strålar själslifvets yttringar utgå. Men dessa två, kraniet och ansiktet, förtydligas till sin innebörd af kroppen i det hela, hvarför en dylik undersökning kräfver en ganska mångsidig blick. Hjärnan har vissa grundtendenser, ansiktets muskler erhålla öfning att eftersom vissa tendenser förcträdesvis rycka i deras trådar. Därför blir ansiktet, så att säga, kranietts uppslagsbok. Så t. ex. angifver icke en hög och bred panna med nödvändighet en stor intelligens — den väldiga pannan kan t. ex. hafva sin grund i den s. k. ängelska sjukan — utan finner sitt kriterium i blicken; en bred nacke hos en man angifver materiela tendenser, men svällande läppar hänvisa denna materialism till kvinnor och vin, tunna läppar till guld såsom hufvudmål och njutningsmedel o. s. v. Denna vetenskap, som ännu icke har ett namn ens, är så ytterligt komparativ till sin natur, att den gör sig skyldig till stora misstag, i fall den icke samlat ett tillräckligt rikt och omsorgsfullt ordnat material.

Onkel rent af roade sig att framkomma med paradoxer. Han påstod, att han kunde bedöma en människas intelligens af hennes gång, att han visste hvilket humör en person hade, om han endast en gång finge höra, hur denne snöt sig, och att om han endast sägo huru en författare kam-

hennes svada. Till en af dessa nykomne hörde snart jag, och om hennes ämnen växlade alt eftersom jag tillväxte i ålder och visdom, blef dock hela repertoaren till slut densamma. Det var af henne jag hörde min onkels historia.

Robert Strandfelt tillhörde en rik släkt, som under en följd af desennier intagit en ansedd ställning i sin hembygd. Han erhöll en vårdad uppfostran, var särdeles musikaliskt begåfvad, tog studentexamen och fortsatte sina studier vid universitetet, då på en gång hans bana i fosterlandet bröts. Somliga påstodo, att han blifvit spelare samt förlorat hela sin förmögenhet på écarté och lansquenet, andra, att han förtärt för mycket sprit för att kunna arbeta, andra åter att han blifvit olycklige kär samt icke längre ville stanna i det land, där en stolt skönhet gäckat hans innerligaste önskningar. Slutligen funnos de som helt enkelt förklarade, att då hans far vid sitt frånfälle icke alls efterlämnade någon förmögenhet, sonen Robert fann för gott att lämna sitt fosterland och söka bryta sig en ny bana i Amerika — en åsikt, som jag för min del fann sannolikast. Nog af, han försvann, och när han efter tjugofäm års bortovaro återkom, var han en hvitbårig, fåordig, inåtvänd man.

Han hade anlänt till staden ett år före min ditkomst och genast väckt stor uppmärksamhet genom den massa pångar han visade sig innehafva samt det ytterst dyrbara möblemang han